

BANKABİLİTE NEDİR? NASIL GELİŞTİRİLİR?

Kredibilite çoğumuzun aşına olduğu bir kavramdır. Kurumların geçmişe dönük performanslarına ve bugünkü durumlarına bağlı olarak ölçülür. Mevcut finansal durumları ile geçmiş dönemdeki edimlerinin arkasında ne derece sağlıklı durduklarına bağlı olarak değerlendirilir. Basiretli ve mali yapıdan güçlü şirketlerin ‘ Kredibilitesi’ de yüksektir.

Projelerin genel olarak ne geçmiş dönem performansı mevcut değildir. Bu nedenle ancak proje sponsorlarının (yatırımcıların) geçmişe dönük performansı ölçülebilir. Proje finansmanında projelerin kredibilitesinden bahsetmek çoğu zaman mümkün değildir ancak sponsorların kredibilitesi değerlendirilebilir.

Bankabilite ise geleceğe dönük bir değerlendirme kriteridir. Çoğu projede geçmişe dönük performans yoktur ancak ileriye yönelik beklentiler ve tahminler vardır. Projelerin kredibilitesinden değil ama bankabilitesinden bahsedebiliriz. Bankabilite proje nakit akışı projeksiyonunun gücüne, ve sapma ihtimaline bağlı olarak ölçülür. Proje ile ilgili riskler ne kadar iyi yönetilmiş ise nakit akışının tahmin edilebilirliği artar ve sapma ihtimali de azalır.

Risklerin ortadan kaldırılması, proje ile ilgili alıcı, tedarikçi, yüklenici, işletmeci, finansör vb. taraflara transfer edilmesi veya yönetilmesi sureti ile proje iş modeli geliştirilir. Risklerden büyük ölçüde arınmış olan projenin nakit akış projeksiyonları çok daha sağlıklı yapılacak ve sapma riski de önemli ölçüde azalacaktır.

Proje yatırımcılarının (sponsorlar) proje ile ilgili risk analizi ve yönetimi ile ilgili yaptıkları tüm çalışmalar, aldıkları danışmanlık hizmetleri ve iş modelini daha istikrarlı bir hale getirme çabalarının arkasında çok daha karlı, değer üreten, geri dönüşü hızlı ve borç geri ödeme kapasitesi yüksek bir proje ortaya çıkarma gayreti yatmaktadır. Bütün bu sürecin amacı projenin bankabilitesini geliştirmeye yöneliktir ve bu süreci başarı ile atlatmış olan projelere ‘Bankabilitesi geliştirilmiş projeler’ denilir.

Bankalar borç geri ödemeleri için projenin yaratacağı nakit akışını baz aldıklarından – riskleri yönetilmiş bir projede- çok daha uygun koşullarla kredi verebilirler. Bankabilitesi geliştirilmiş projelere sağlanacak krediler aşağıdaki ayrıcalıklara sahip olabilirler.

- Daha uzun vade
- Esnek ödeme planı (Nakit akışına uygun finansman, Ödemesiz dönem, mevsimsel ödeme vb.)
- Daha düşük borçlanma maliyetleri (faiz, komisyon vb.)
- Daha fazla borçlanabilme imkanı (Düşük öz kaynak)
- Daha uygun borçlanma koşulları (kar dağıtımı, borç rezerv hesabı, nakit süpürme vb.)
- Daha düşük teminat (veya teminatsız borçlanma)
- Gerçek proje finansmanı (Projenin sponsorlara olan bağımlılığı azaltarak projenin kendi kendisini finanse etmesi durumu)

22 Şubat 2016

Fatih Kuran, CPFS, CPPPS